

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEL, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever. Grootte Markt, n° 37-39, Tongeren

DER PROVINCIE LIMBURG.

ABONNEMENT

Oriëntaal per week 6 franks per jaar.
Twee " " 5 " " "
Een " " 4 " " "
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
De abonnemeten zijn vooral betaalbaar.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.
Reclamen, verblissen en andere artikelen vooraan of binnen in het blad: 1 fr. den drukregel.

De personen die een ABONNEMENT nemen aan den POSTRIJDER voor het jaar 1903, zullen het blad kosteloos ontvangen, van den dag hunner inschrijving tot aanstaande Nieuwjaar.

TONGEREN, DEN 6 NOVEMBER 1902.

NIEUWS itu de stad en de provincie.

Paardenmarkt TE TONGEREN, DONDERDAG 30 NOVEMBER.

Gemeenteraad van Tongeren. Aanstaaude zaterdag, 8 November, om 3 uren namiddag, zitting.

Volksbond St. Maternus. Zondag aanstaande, 9 November, om 5 uren 's namiddags, in het lokaal van den Volksbond, voordracht door den heer J. Renier, onderwijzer.

Al de leden worden verzocht deze belangrijke voordracht bij te wonen.

Het bestuur

OPGRIMBY. — Worsdag is een Hollandsche werkmant uit den boortoren gevallen. De man is erg gewond in het aangezicht. Daarenboven werd hem een arm gebroken en een schouder ontwricht. D' Smeets van Mechelen heeft den ongelukkige de eerste zorgen toegediend.

EYSDEN. — Het verzonken schip is vrijdag namiddag uit den mond der brug getrokken. De vaart is da telyk heropend zonder de minste oegvallen.

BINNENLAND.

DE TE TOONSTELLING VAN LUIK. — Het jaarlijksch feestmaal van het Fransch comité der tentoonstellingen in den vreemde heeft te Parijs plaats gehad. M. Ancolet, voorzitter van het comité, heeft er verklaard dat alle mogelijke pogingen aangewend worden opdat Frankrijk waardig zou vertegenwoordigd zijn op de tentoonstellingen in het buitenland, en namelijk op de tentoonstelling van Luik in 1905.

WERKSTAKINGEN TE LUIK.

Dinsdag morgen is eene staking begonnen in de koolmijn Gerard Close. De werklieden, ten getalle van 500, vroegen opslag van loon.

Da r hun geantwoord werd, dat het bestuur die vraag niet kon inwilligen, hebben 220 hanner het werk verlaten en zijn naar huis teruggekeerd. Er hadden geene incidenten plaats.

TE DOORNIK.

400 werklieden der steengroef van Basécles, hebben den arbeid gestaakt; de oorzaak is eene kwestie van vergoeding.

BIJ DE GLASBLAZERS.

Men wiet dat de verwijting door de werklieden van de patroons, in zake de loonsverhooring, den 31 October verviel. De staking moest op 1 November uitbreken, indien de werklieden geene verhooring kwamen. Het geschil is vermeden, doordien de werklieden 15 0/0 opslag bekomen hebben, b-halve in de glasblazerij Mondon, waar het werk stil ligt.

SCHRIKKELIJK ONGELUK TE VORST. — 6 DOODEN 3 GEWONDEN.

Dinsdag namiddag, kwart over één uur, waren twaalf werklieden aan den arbeid in het bouwen van twee huizen op de Negrierslaan, te Vorst. Eenslafs zijn de gebouwen, reeds twee verdieping hoog, boven de argen werklieden, die langs binn- en arb-bouwen, ingestort. Drie metsersdieners, die op straat waren, liepen om hulp.

De plaatselijke overheid, de politie, een piket kendarmen, een detachement grenadiers en twee compagnies der genie h-waemen weldra aangeseind. De soldaten der genie vingen onmiddellijk de reddingswerken aan.

Om half vier waren vier werklieden van onder de puinen gehaald: een doode en drie zwaar gekwetsten. Deze werden naar het St-Pietersgastgebracht.

Er moest zeer voorzichtig gewerkt worden om de vijf slachtoffers te bereiken, want deze waren in de kelderingen op het oogeblik der ramp. Verscheidene geeneesheeren bleven bestendig bij de soldaten.

Het treurig nieuws had zich gauw in Brussel verspreid en weldra waren duizende nieuwsgierigen toegesnel.

(NADERE BIZONDERHEDEN.)

Het was 1 uur 45 toen het eerste lijk werd

gevonden, dat van Victor Dauwe, meestergast der bouwwerken.

Ten 2 ure vond men een der werklieden, die geheel met wonden overdekt was, nog levend.

De ontsnapten zijn vier in getal: een hanner, Grisé, werkte op de twee verdieping, op het oogeblik dat hij een onheilspeleud gekraak hoorde.

Hij sprong naar den balkon en liet zich toen lang den gevel naar beneden schuiven.

De ordredienst en de dienst der redding lieten veel te wenschen over. 't Was de gemeentevorheid van St-Gillis, die hiervan toen het initiatief nam.

Ten half 3 vond men in de kelderling een tweede doode en ten 3 ure een derde aan de voorzijde van het ingestorte gebouw.

Het gevaar voor de redders was groot, daar er voortdurend nieuwe instortingen dreigden.

Ten 5 uren werd het lijk van eenen metsler gevonden, heel en al platgedrukt. De soldaten der genie zetten thans de werken bij fakklicht voort. Op een gegeven oogeblik meende men onder de puinen een geklop te hooren, een gerucht als van iemand die hierdoor nog teeken van leven geeft.

Nieuwe hulptroepen rukten aan; 't waren ditalma granadiers, die tevens eene andere groep kwamen aflossen.

Zij, die aan 't werk bleven, namen eenen beet voedsel en een slok drank en ging sanstouds met werken voort.

Nu en dan ontdekte men een stuk gereedschap, een kleedingsstuk, eene drinkbuis.

Ten 11 1/2 ure zag een soldaat eenen voet uitschieten de puinen uitsteken. De bevelhebber had juist last gegeven, het werk voorloopig te staken uit hoofde van het gevaar. Anderhalve meter puin lag er boven op.

Bij het graven naar dit slachtoffer, eed lijk ontdekte men een tweede; doch men besloot slechts het eerste te ontgraven, daar het voor 't tweede op dit oogeblik onmogelijk was.

Een ander lijk kon men zien liggen, doch het was nog niet te bereiken.

De ramp zal dus het leven hebben gekost aan zes menschen, waarvan er vier getrouwd waren en kinderen hadden.

— Men meldt uit Brussel:

Maandag nacht ten half 1 heeft op de Louisa-laan eene geweldige botsing plaats gehad tusschen een automobiel en een huurrijtuig. Het peerd van dit laatste werd gewond en heel het voorgestel van het rijtuig verbrijzeld. De koetsier vloog tegeen den grond, maar stond ongedeerd op. Dit was niet het geval met drie personen, die in den automobiel zaten, een heer, zijne vrouw en eene kenkenmeid, die alle drie erg gewond werden.

De vierde, hij die den automobiel voerde, heeft geene wonden bekomen. Er is een onderzoek ingesteld.

— De politie voer zaterdag nacht in de Schaarbeekstraat, te Brussel, een veertienjarigen knaap, Gustaaf V..., die smoordronken was en geen teeken van leven meer gaf. Hij werd naar het Sint-Jansgasthuis gebracht, waar hij weldra bijkwam. Hij vertield meegelok te zijn geweest door eene bende dronkaards die hem verscheidene glazen bier, gemengd met alcohol, hadden te drinken gegeven. Ellendelingen!

— Eene indrukwekkende plichtigheid heeft op Allerheiligen plaats gehad in Sint-Jobskerk, te Ukkel. Eene moeder-weduwe, en haar zoon, oud 27 jaar, hebben in handen van den pastoor den protestantschen godsdienst afgezworen, zijn geedoep en daarna tot de H. Tafel genaderd. De gelovigen, die de plichtigheid bijwoonden, waren diep ontroerd.

— EEN SPELER. — Een ouderling, in vodden gehuld en door ongedierte geplagaad, zat Zondag morgen te Brussel op eene bank. Hij scheen te bezwijken van honger en vermoeienis, doch boezemde zulken walg in, dat niemand hem durfde naderen.

Op zeker oogeblik ging M. de schapane Lepage voorbij. Deze zocht in den omtrek politieagenten om den man naar het gasthuis te doen voeren.

Verscheidene koetsiers werden geroepen, doch allen weigerden den ouderling in hun rijtuig op te nemen. Men leidde hem ten slotte naar het commissariaat en voerde hem vervolgens met een bijzonder rijtuig naar 't gasthuis.

Uit genomen ilichtigheden bleek dat den rampzalige man, K. genaamd, vroeger schatrijk was en gansch zijn vermogen verloor op koersen en allerhande waagspelen.

Het onderzoek in zake den aanslag op de woning van M. Carton de Wiart wordt nog steeds met groote werkzaamheid voortgezet, derwijze, dat men de zaak op de rol der assisen zal kunnen inschrijven, om in December opgeroepen te worden.

— ALKOOLDRAMA. — Op de hofstede van de familie Aux. Brughe, te Mont-Saint-Anbert, kwamen Zaterdag nacht twee werklieden in dronken toestand thuis.

Een werkgezel, Alexander Gabriel genaamd, maakte hen daarover opmerklingen.

Gabriel werd door de dronkaards aangevallen. Zij trokken hun mes en brachten aan Gabriel zulke geweldige stek-n toe, dat het slachtoffer weldra ten gronde zakte.

Geheel zijn aangezicht was met steken door-korven.

De bewoners der hofstede waren op de vlucht geslagen en gingen den veldwachter verwittigen.

Op het zicht van den policeman lieten de twee dronkaards zich ten gronde vallen en konden zonder moeite aangehouden worden.

Tusschen werd het slachtoffer verzorgd; de ongelukkige lag bewusteloos en verkeerde in stervensgevaar.

BUITENLAND.

Frankrijk.

Zijn 100° BOEK. — Jules Verne, de gekende schrijver, heeft dezer dagen zijn 100° boek voltooid. Het handelt over Klondyke en zal waarschijnlijk het laatste zijn.

Van Verne's werken zijn er tot nu toe 84 gedruckt. Vijftien zijn nog onuitgegeven en zij zullen eerst na zijne dood verschijnen.

— ECHTELIIK DRAMA. — Een Braziliaan, da Silva genaamd, heeft maandag avond te Parijs zijne vrouw gedood met een revolvershot. Hij beweert zulks gedaan te hebben omdat zij dronk.

— SPOORWEGONGELUK. — Nabij St-Germain, op eene helling van den weg, zijn maandag avond negen wagons ontspoord en verbrijzeld tegen andere, stilstaande rijtuigen. Gelukkig zaten er maar weinig reizigers in. Zeven zijn gekwetst. De schade is zeer groot.

— VERNUFTIGE UITVINDING. — In vier postbureellen te Parijs zijn automatische telefoontoestellen geplaatst. Om eene aansluiting te bekomen sterkt men 15 centiemen in een gleufje. Zoodra men een aansluiting bekomen heeft komt er een horlogie-werk in beweging, dat na drie minuten de aansluiting afsnijdt, indien men niet opnieuw 15 centiemen in het gleufje steekt.

Dit toestel heeft voor doel de gedurige onderbreking der aansluiting te vermijden, in dagen van groote drukte.

— GROOTE BRAND TE ST-PIERRE-ET-MIQUELON. — De Fransche minister van koloniën heeft van den gouverneur van St-Pierre-et-Miquelon bericht ontvangen, dat de houten kerk, de pastorij en het gerechts-hof door een brand zijn vernield. De schade belooft 1 miljoen fr. Er zijn geene personen omgekomen. Gelukkig dat er geen wind was, zoodniit zou de ramp veel grooter geweest zijn.

St-Pierre-et-Miquelon is eene kleine archipel van Noord-Amerika, behoorende aan Frankrijk. De bevolking bestaat uit omtrent 6000 zielen. De stad werd reeds in 1665, 1867 en 1878 gedeeltelijk door branden vernield.

Duitschland

SLECHT VOOR DE PAARDEN. — Het gebrek aan vleesch is te Berlijn groot geworden. De verkoopers van paardenvleesch doen goede zaken. Hun handel heeft eene aanzienlijke uitbreiding genomen.

De president-gouverneur M. Bethmann-Holweg, heeft den gemeenteraad van Berlijn uitgenoodigd een slachthuis voor paarden te stichten.

— GEILLUSTREERDE POSTKAARTEN. — Het verzenden der geillustreerde postkaarten neemt meer toe. Het bestuur der keizerlijke posterijen heeft eene statistiek afgekondigd waaruit blijkt dat er verleden week door zijne zorgen in Duitschland 10,128,560 dezer kaarten verzonden zijn. Dat is ongeveer anderhalf miljoen meer dan de voorgaande week. De waarde der postzegels welke voor deze kaarten gebruikt werden wordt geschat op 600,000 fr.

— Zekere vrouw Baltrusch schrijft een blad dat haar man, in garmizen te Gumbruner, door een opperofficier-er misshandeld is en ten slotte door een venster geworpen en bezweek. Den dag der begrafenis zezde de kapitein aan de vrouw dat haar man een goed soldaat was en dat hij voor haar zou zorgen. Tot nu toe heeft de vrouw niets ontvangen en daarom schreef zij den brief.

— EEN LUIPAARD ONTSNAPT. — Het stoomschip « Mayumba », te Hamburg nit de Evenaarstreek van Afrika aangekomen, bracht verscheidene wilde dieren mee. Onder dezen was een prachtige luipaard, bestemd voor den dierekoopman Hagenbeck.

Vrijdag, terwijl men den gevaarlijken gast ontschepen wilde, wist hij zijn houten kooi te ontsnappen en in het ruim te loopen, dat aandoosds gesloten werd.

De bedienden van M. Hagenbeck beproefden verschillende middelen om het dier te vatten. Zij plaatsten onder andere in eene kooi eene hen, die tot aankloek diende, doch niets te doen. Dan volgden morgen gaf de havenoverheid bevel aan dien toestand, die gevaarlijk werd, eene einde te stellen. Twee Engelsche matrozen, door de hooge premie bekoord, wapenden zich met lassos en revolvers en daalden in het ruim. Op het oogeblik dat zij het minst verwachten, sprong de luipaard op hen en verminkt ze vreeslijk.

De matrozen werden bewusteloos opgehaald. 's Avonds liet men eene kooi af, waarin eene berggeit zat. De luipaard, die in drie dagen niets gegeten had, sprong op zijne nieuwe bezoeker en

verscheurde ze. De kooi werd gesloten en nu eerst kon onze gast bovengehaald en naar zijne bestemming gebracht worden.

— RAMP IN ZEE. — 16 STOKERS LEVEND VERBRAND. — Een telegram uit Hamburg aan de Magd. Zig. meldt:

Op de pakketboot Sifonia, van de Hamburg-Amerika lijn, zijn, in volle zee, op de werstkust van Afrika, door ontspanning van stoom, ten gevolge eener ontploffing van den ketel, alle aanwezigen, in de machienekamer letterlijk gestookt. Zestien stokers zijn verbrand. De lijken werden in zee begraven.

Spanje

AARDBEVING. — Te Agaña is zondag eene aardbeving gevoeld. De inwoners zijn verschrikt huize woiningen ontvlucht.

— VRESELIJKE ZEERAMP. — Lloyds seint uit Londen:

De Spaansche stoomboot « Enora », van Huelva naar Antwerpen en de Engelsche stoomboot « Saint-Regulus », van Shields naar Alexandrie, zijn in aanvaring met elkander gekomen op de hoogte van Dungeness.

De Enora is gezonken.

De Saint-Regulus is met zware averij binnengelopen te Gravesend.

De aanvaring had vrijdag avond, rond 11 ure plaats.

De Saint-Regulus zou twee opvarenden van de Enora gered hebben, doch 23 man zouden omgekomen zijn.

De ketel der Enora is na de aanvaring gesprongen, zoodat het schip onmiddellijk zonk.

Amerika.

DE VOUWPOUWDE BEERG. — Men meldt uit New-York: Volgens eene depeche van den « New-York Herald », is de vulkaan Sancta-Maria, in Guatemala nog steeds in uitbarsting.

Woensdag morgen, rond 5 ure, hadden hevige ontploffingen plaats en voelde men aard-schommelingen.

Men heeft de stad, de dorpen en de beplantingen verlaten.

Volgens telegrammen van den consul-generaal der Vereenigde Staten van Noord-Amerika te Guatemala, zijn de uitbarstingen hevig en aanhoudend geweest. In Guatemala viel een aschregen van zes duim dik en de rijke koffi-plantages laugs de kust zijn zeven voet diep onder 't zand en asch begraven. Uit het Tombarodistrict komt bericht van eene nieuwe uitbarsting.

Ook een bijzonder telegram van een der grootste handelsnuten te Guatemala bevat de mededeeling, dat de uitbarsting overgroote verwoestingen aan de koffi-plantages hebben aangericht, en dat de aanstaande oogst nauwelijks meer dan een vierde gedeelte van den oogst van dit jaar zal bedragen. Zoo zou onder andere de bekende Helvetia-plantage zoo goed als verwoest zijn.

Bij de uitbarsting van den vulkaan Sancta-Maria, heeft tot op een afstand van 160 kilometers in den omtrek drie-en-vijftig uren lang duisternis geheerscht, alsof het middernacht was.

De bewoners van de streek verkeerden in grooten angst.

De gouverneur van St-Vincent, Engelsch eiland der Antillen, dat door de uitbarsting der Soufriere verwoest werd, meldt dat den omtrek veel verslecht is en dat de veilige omtrek sedert het begin der maand veel verslecht is.

— DE PEST TE SAN FRANCISCO. — In de westelijke stat-n van Noord-Amerika maakt men zich ongerust over den gezondheidsstoestand te San-Francisco, waar bijna dagelijks gevallen van pest voorkomen. Men spreekt van 2200 sterfgevallen sedert Februari. De overheid van genoemde stad ontkent echter ten stelligst dat daar de pest zou heerschen. Er zijn, verklaart zij, slechts enkele gevallen voorgekomen, die zich in hoofdzaak bepalen tot de Chineseesche wijk.

— GOUDLOEKERS. — Oulangs heeft men bevonden dat de straten van het stadje Altman, in Colorado, over jaren beledigd waren met afval, voortkomende uit de fabrijske goudmijnen. Deze nieuwsoortige makadam kon nog 5 fr. per ton opleveren. De inwoners waren reeds volop bezig de straten op te breken, toen de politie krachtige maatregelen nam om deze beschadiging te beletten.

— ROKKELOOSHEID. — Een treurig ongeluk, aan verregaande roekeloosheid te wijten, is te Gold-spring, Long Island, gebeurd.

Dar werd als reklama voor een nieuw soort van hoofdpijnpillen, eene kosteloze voorstelling van « Willem Tell » gegeven.

Het tooneel van het appelschieten vlotte niet. Het schot van Tell (door zekeren Meine voerge-steld) was reeds twee maal mis. De toeschouwers begaaneu te schelden en te roepen. Toen wende Tell zich om, loste ten derde male een schot en trof den jonge man, die de rol speelde van den zoon (zekere Volimann) met eene kogel in het hoofd, zoodat hij dood neerviel.

Er ontstond eene paniek. Vrouwen vielen in onmacht. E-nige mannen wilden Meine lynchen, en het tumult duurde den ganschen nacht door.